

HOE ZIEN NEDERLANDERS DE TOEKOMST VAN TECHNOLOGIE?

7 SEPTEMBER 2016

De Stichting Toekomstbeeld der Techniek (STT) presenteert vandaag de Nationale Toekomstmonitor 2016. Het bevat de resultaten van een enquête waarin ruim duizend Nederlanders werd gevraagd hoe ze denken over (nieuwe) technologie en wat die in de toekomst gaat betekenen.

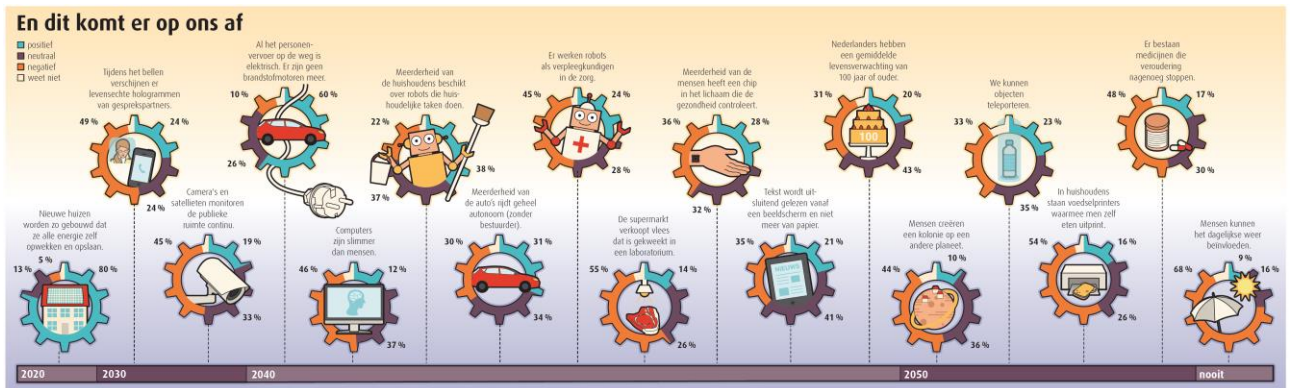
Onze samenleving verandert steeds sneller, onder invloed van technologie. Kijk bijvoorbeeld naar de opmars van de smartphone, die de wereld bijkans heeft overgenomen. Uiteraard een erg handig ding, maar wie vroeger in de trein nog eens een spontaan gesprekje hoopte aan te knopen, komt tegenwoordig bedrogen uit. De meeste mensen staren glazig naar het blauwe schijnsel uit hun alleskunnende telefoon. Het is maar een klein voorbeeld van hoe de snelle doorbraak van een technologie ons dagelijks leven behoorlijk kan veranderen.

TECHNOLOGISCHE TRENDS

STT legde 1004 Nederlanders — een keurige doorsnede van de populatie — een enquête voor, waarin werd gepeild hoe het grote publiek denkt over de toekomst en technologie. Het onderzoek gaat dieper in op technologische trends als robotisering, digitalisering, biotechnologie en verduurzaming. De vragen van de enquête gingen over technologieën die we vandaag zien opkomen, zoals de inzet van gentechnologie of geautomatiseerde besluitvorming, maar ook over technologieën die wat verder achter de horizon liggen.

De enquête laat zien dat Nederlanders niet bang zijn voor technologie; we omarmen het van harte. De enige reserve zit in de toepassing van technologie, en dan vooral door anderen. Nieuwe technologie in handen van overheid of vreemde mogendheden jaagt de burger angst aan.

De Ingenieur presenteert in zijn komende uitgave de resultaten van het onderzoek, hieronder weergegeven in een tijdbalk.

Zo ziet Nederland de toekomst van technologie. [Klik hier voor een grotere afbeelding.](#)

Wat ontdekten de enquête-afnemers verder? Vijf vragen aan projectleider dr. Dhoya Sniijders van STT over de **Toekomstmonitor 2016**.

Waarom dit onderzoek?

De toekomst kun je niet voorspellen. Toch is het voor iedereen belangrijk om te anticiperen op het soort samenleving waarin wijzelf en onze kinderen zullen leven. Kinderen bereiden zichzelf door middel van een opleiding voor op een toekomstige carrière; welke invloed heeft technologie daar op? Volwassenen anticiperen op een leven na hun carrière. We leven steeds langer en het is dus belangrijk om ook een langetermijnvisie op ons leven te hebben.

Wat laat deze enquête zien volgens u?

Deze eerste Toekomstmonitor laat zien dat Nederlanders zich niet verzetten tegen technologie en wetenschappelijke vooruitgang, maar haar juist omarmen. Wel hebben we soms weerstand tegen de manier waarop technologie wordt ingezet: men is eerder bang voor hoe de medemens technologie gebruikt, dan voor de technologie zelf. Deze resultaten onderstrepen het doel van de monitor: het belang om een brede maatschappelijke discussie te houden over de regels en inzet van robots, computers, gentech en andere technologie.'

Wat gaat STT met de resultaten doen?

Ten eerste vormen de resultaten van de Toekomstmonitor een inspiratiebron voor onderzoek, beleid, en innovatie. De uitkomsten geven inzicht in zowel technologische weerstanden als behoeftes die bij het grote publiek leven. Onderzoekers, organisaties en anderen kunnen gebruikmaken van deze inzichten bij het bepalen en prioriteren van hun agenda. Wij doen dit zelf ook; aan de hand van de resultaten bepalen we bijvoorbeeld welke verdiepingsstudies we moeten doen.

Ten tweede willen we het grote publiek met de resultaten een stem geven en betrekken bij een breed maatschappelijk debat over technologische ontwikkeling en haar sociale gevolgen. Zo bieden we de resultaten aan de Eerste Kamervoorzitter aan en organiseren we de komende maanden vervolgessies om over de uitkomsten verder te praten.

Verpakking met in het laboratorium gekweekt vlees (fictief). Fotomontage Fabrice de Nola

Wat vond u zelf een opvallend resultaat?

In een onderdeel van de enquête moesten de deelnemers aan verschillende toekomstscenario's (zoals 'Er werken robots als verpleegkundigen in de zorg') het jaartal hangen wanneer ze dachten dat dit realiteit was geworden. Zo ontstaat een tijdslijn waarin we zien dat de meerderheid van het publiek denkt dat we de komende decennia een totaal ander leven tegemoet gaan.

Op de korte termijn verwacht men niet zo gek veel te zien veranderen, maar in de jaren '40 van deze eeuw voorspelt de meerderheid een explosie aan technologie; met slimme systemen die ons geëvenaard hebben qua intelligentie, waarbij we alleen nog kweekvlees kopen en verschillende robots om ons heen hebben. Opvallend hierbij is dat hoewel men de technologie verwacht, ze ook regelmatig aangeeft dat toekomstbeelden onwenselijk zijn.

Doen ze in andere landen dergelijke onderzoeken? Wat komt daar uit?

Zowel de EU als de VS doen ook dit soort onderzoeken. We zien daar vergelijkbare resultaten: de meerderheid van de respondenten heeft torenhoge verwachtingen van technologie. Niet alleen in Nederland, maar ook internationaal lijken we in een techno-optimistisch tijdperk te leven. In ons land verwacht men in het bijzonder veel van de bijdrage die technologie aan de zorg en het milieu kan hebben; een groenere wereld door méér technologie, dat komt uit dit onderzoek als een typisch Nederlands toekomstbeeld.